

ד. טבילה זו היתה ב'לשכת המצורעים' שבעזרת נשים – כדברי רבי יהודה. אפשר שחכמים אינם חולקים בדבר ואפשר שסוברים שהיתה במקום אחר, או שמא לשיטתם אין צריך טבילה אלא מצורע וכנ"ל (עפ"י תוס').
ה. הלכה כרבי יהודה (עפ"י רמב"ם עבודת יום הכפורים ב,ג).

ב. כהן שעבד ללא קידוש ידים ורגלים שחרית – עבודתו פסולה (גזרה שוה 'חוקה' 'חוקה' ממחוסר בגדים. ודינו במיתה בידי שמים. עפ"י זבחים יט).
כהן גדול שלא טבל ולא קידש בין בגד לבגד ובין עבודה לעבודה – עבודתו כשרה [אלא שעבר בעשה: ורחץ במים את בשרו ולבשם].

ג. מצורע ביום השמיני לטהרתו טובל ועומד בשער ניקנור ליתן עליו מדם האשם ומלוג השמן. וטבילתו נעשית ב'לשכת המצורעים' שבמקצוע עזרת נשים. רבי יהודה אומר: אין צריך טבילה שכבר טבל מבערב. לפי אפשרות אחת בגמרא מודה רבי יהודה שאם לא טבל מאמש על דעת ביאת מקדש – טעון טבילה שחרית.
[מבואר בגמרא טעמם של חכמים משום שהמצורע הורגל בטומאה לכך חוששים שמא נגע בטומאה אחר שטבל אתמול. ולפי בן זומא חיוב טבילה זה הוא מדאוריתא, כאמור למעלה].
הלכה כחכמים (רמב"ם הל' מחוסרי כפרה ד).

ד. אמר רבי דוסתאי בר מתון אמר רבי יוחנן: הסח הדעת – צריך הזאה שלישי ושביעי (להיכנס למקדש. והוא הדין לאכילת קדשים. ע' זבחים צט; רמב"ם הל' אבה"ט יג,ג).
המסיח דעתו מטומאת שרץ ולא ממת – הריהו כטמא שרץ וטעון הערב שמש (עפ"י זבחים צט).
בכל מקום שאמרו שאין צריך הזאה לטמאי שרץ ונבילה וכד' – מדובר שלא הסיחו דעתם משמירת טומאת מת (תוס').

דף לא

נא. א. טבילת הנכנס לעזרה – האם יש בה תורת חציצה אם לא?
ב. ביאה במקצת לעזרה – האם צריך לה טבילה?
ג. השוחט מחוץ לעזרה בסכין ארוכה – האם צריך טבילה?
א. אף על פי שטבילת הנכנס לעזרה מדרבנן (לרבי יהודה (רש"י). או אף לבן זומא – כאשר אינו עובד. תוס'), אמר רב יוסף לאביי – חוצץ; כל מה שתקנו חכמים כעין דאוריתא תקנו.
אפילו חציצה במיעוט הגוף שאינה חוצצת בטבילה מדאוריתא, חוצצת אף בטבילה זו שמדרבנן (עפ"י ספר האשכול הל' תפילה א).

ב. אמר רב יוסף: ביאה במקצת שמה ביאה לענין הצרכת טבילה לנכנס לעזרה.
דין ביאה במקצת לענין חיוב טמא שנכנס במקצתו למקדש – בזבחים לב. וע' גבורת ארי כאן אם שני הנידונים תלויים זב"ז.

ג. נסתפקו בשוחט מחוץ לעזרה בסכין ארוכה, שמא אין צריך טבילה אפילו לבן זומא מפני שעומד בחוץ, או שמא צריך טבילה אפילו לחכמים שאינם מצריכים טבילה בשאר הנכנסים – הואיל ועובד עבודה. תיקן.

יש גורסים בגמרא שהספק הוא אליבא דבן זומא ורבי יהודה, ומשמע שלחכמים – אין צריך טבילה (עפ"י תו"י תורא"ש תורי"ד רבנו אליקים).

דפים לא – לב

נב. א. היכן היו טבילות הכהן הגדול ביום הכפורים?

ב. כמה פעמים היה הכהן טובל ומקדש ידיו ורגליו ביום הכפורים?

ג. מתי היו הטבילות?

ד. מתי היו הקידושים?

ה. מהם המקורות לחמש טבילות ועשרה קידושים?

א. טבילות הכהן הגדול ביום הכפורים היו בקודש, על בית הפרוה (– לשכה שהיתה בדרום העזרה. ואעפ"י שגגים ועליות לא נתקדשו – יש לומר שגג בית הפרוה היה שוה לקרקע עזרה, לכך נתקדש. תוס'. ויתכן שקידשו לגג זה במיוחד לצורך טבילתו, או שמא כיון שנבנה מאוחר יותר כבר נתקדש בקידוש הראשון כשאר אויר העזרה. עפ"י ראב"ד ריש תמיד, חוץ מטבילה ראשונה שהיתה בחול (לפי שאינה מחובת היום, ולדעת רבי יהודה אינה אלא סרך טבילה. וכ"כ הרמב"ם ורש"י. ויש מצדדים לומר שמודה רבי יהודה ביוהכ"פ שהיא מדאורייתא), על גבי שער המים, ובצד לשכתו היתה. [היה מעל השער חקק בגובה ג' אמות. המים היו מגיעים לשם מעין עיטם שהיה גבוה (לפחות) עשרים ושלש אמה מקרקע עזרה]. פרסו סדין של בוץ בינו לבין העם [לצניעות. ובוץ בדוקא – כדי שיכיר שעבודת היום בבגדי בחוץ]. פשוט ירד וטבל עלה ונסתפג. הביאו לו בגדי זהב. יש אומרים שלפי דעת תנאים אחת, גם טבילה ראשונה היתה בקודש (כן כתב הגרעק"א בדעת רש"י אליבא דבן זומא [וכן יש לומר גם בדעת הרמב"ם (עבודת יוהכ"פ ב,ג) שכתב כרש"י]. וכן יש מצדדים בדעת רבי מאיר – ע' בקונטרס המועדים שבסוף חדושי הגר"ח על הש"ס, בשם הגר"ז. וכן כתב בספר חדושים ובאורים).

ב. חמש טבילות ועשרה קידושים היו לכהן הגדול ביום הכפורים. בכל החלפת בגדי קודש לעבודה היה טובל פעם אחת ומקדש פעמים, וכדלהלן.

א. נראה שאין מצוה מיוחדת בעשרה קדושים וחמש טבילות, אלא המשנה מעבודה לעבודה טעון טבילה ושני קידושים, וממילא יצא מנינים ה' טבילות וי' קדושים. אירע פסול בכהן גדול לאחר עבודת התמיד, כשנכנס אחר תחתיו טובל ומקדש פעם אחת לחכמים שהרי פושט בגדי חול, ונחסר קידוש אחד. [ואין מצריכים אותו לפשוט אח"כ פשיטה נוספת וללבוש שוב כדי להשלים המנין. ומסתבר שגם אם יעשה כן, לא יצטרך לטבול ולקדש שוב].

ויש לעיין כשנקרע בגד באמצע עבודת פנים ונצרך להחליפו, האם צריך טבילה וקידוש. ומסתבר שאין צריך, שלא נאמרו אלא במשנה מעבודה לעבודה (עפ"י חזון איש קכו, כב).

ב. לדברי רבי יהודה, משמע מדברי הרמב"ם (עבודת יוהכ"פ ב,ג) ומרש"י שטבילה ראשונה אינה אלא מדרבנן, כדי להזכירו על תומאה ישנה. ואולם התוס' – ישנים צדדו לומר שמא מודה רבי יהודה ביום הכפורים שטבילת הכניסה לעזרה מדאורייתא.